

5.3.7. işğaldan azad olunmuş ərazilərə "Böyük Qayıdış";

**Azərbaycan
Respublikasının
Medianın İnkişafı
Agentliyi**

və və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevaya təşəkkür ediblər.

Onlar, həmçinin torpaqlarımızı işğaldan azad edən rəşadətli Azərbaycan Ordusuna, qəhrəman əsgər və zabıtlarımıza minnətdarlıqlarını bildirib, bu yolda canlarından keçən şəhidlərimizə rəhmət diləyiblər.

Sakinlərə yeni mənzillərinin açarlarını təqdim edən Xankəndi şəhərində, Ağdərə və Xocalı rayonlarında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin xüsusi nümayəndəsinin müavini Səbuhi Qəhrəmanov bildirib ki, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi

Xan yurduna Böyük Qayıdış...

Xankəndi şəhərinin ilk sakinlərinin torpaq həsrəti sona çatdı

Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyünün və tam suverenliyinin təmin edilməsindən sonra Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə işğaldan azad olunmuş ərazilərimizdə genişmiqyaslı bərpa-quruculuq və yenedənqurma işləri, doğma yurdlarına dönmək vətəndaşlarımızın məskunlaşmaları, onların sosial qayğılarının qarşılanması istiqamətində ardıcıl tədbirlər uğurla davam etdirilir. Xan yurdu olan Xankəndi şəhərinə, ulularımızın bizə amanəti olan torpağa Böyük Qayıdış da nəhayət baş tutdu.

Körpə yaşlarında Xankəndini tərk edən Vəfa Abbəsova "Unikal" qəzetinə müsahibəsində bildirib ki, Xankəndi işğaldan azad edilən gün onların həyatının ən xoşbəxt günü olub: "Anamın, bacılarımın burada xatirəsi çox olduğundan onlar daha çox duyğulanırdılar. Mən isə daha çox qalibiyyətin, zəfərimizin sevincini yaşadı. Anamın, atamın söhbətlərindən eşitmişdim Xankəndini. Həmişə xəyallarımda Xankəndini anamın-atamın xatirələri ilə canlandırmışam. Xankəndi şəhərinə qayıdanda bacılarım gətirdiyi bağçaya, 4 nömrəli məktəbə aparən yollarla addımladım. Onların uşaqlıq xatirələrindən danışdığı bu yollarda, böyürkən kollarında sanki bacılarımın uşaqlığını gördüm".

V.Abbəsova deyir ki, doğma torpağa köçmək üçün günləri sayıb: "Hətta 10 il həyatımı sərf etdiyim işimi, vəzifəmi Gəncədə təhvil verib Xankəndi şəhərinə köçdüm. Dörd gün içərisində qərar verdim ki, Xankəndi şəhərinə köçəcəm, orada yaşayacağam. Yaxın gələcəkdə bacılarım da buraya köçəcək. Ana yurdda yaşamaq sözle ifadə edilməyəcək bir hissirdi".

Vəfa xanımın anası Rübəbə Abbəsova isə deyir ki, doğma torpağa köçən gün

gözünün qarşısına buradan məcburi köçdüləri gün gəlib. "Biz necə getmişdik, necə qayıtdıq. Erməni daşnaqları bizim avtobusu daş-qalaq etmişdilər. Köç ərafında qucağımda körpə uşaq vardı. Orada ermənilər bizi çox incitdiyindən Xocalıya məcbur köç etdik. Şükür bu günə ki, biz yenidən evimizə qayıtdıq".

Söhbətə müdaxilə edən Vəfa xanım deyir ki, çox təəssüf ki, atası bu xoş günü görə bilmədi: "Atam bazarda polis işləyib. 1991-də Xankəndi şəhərini məcburi tərk edib. Bizim ailə çoxuşaqlı olduğundan ermənilər bizi incitirdi. Atam bu günü görmək arzusu ilə dünyadan köçdü. Şükür ki, ailəsi onun arzuladığı günü övladları ilə gördü".

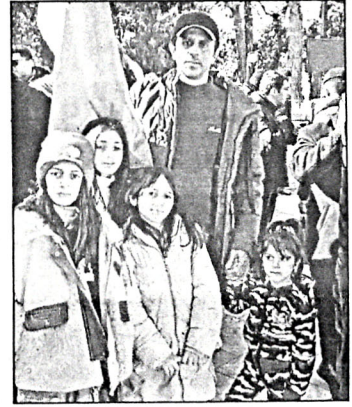
Xankəndi şəhərinə köçən digər sakin isə Əli Muradovdur.

Əli Muradov qəzetimizə müsahibəsində bildirib ki, Xankəndini uşaqlıqdan tərk edib.

"Biz Xankəndini tərk edəndə dörd uşaq, atam və anamla birgə idik. Amma valideynlərim məcburi köçkün həyatında rəhmətə getdilər, bu sevinci yaşaya bilmədik. Xankəndinə köç mənim üçün sevinci gündür. Amma bir tərəfdən də kədərlənirəm ki, valideynlərim bu günü görmədi. Atam uzun illər dəmiryolunda çalışıb. Biz ağır məcburi köçkün həyatı yaşamırdıq. Çadırlarda qalmışdıq. Sağ olsun Nümayəndəlik bizə böyük dəstək oldular ki, şəraitimiz rahat olsun".

Müsahibimiz deyir ki, azad Xankəndi şəhərində bu gün özü də, ailəsi də tam təhlükəsiz şəraitdə yaşayır: "O vaxt anamgil bizi ermənilərin əlindən mağazaya təhviləndirib bilmirdilər ki, başımıza bir iş gələr. Biz bu torpaqda yaşasaq da, öz evimizdə təhlükə ilə üz-üzə idik. Amma indi balalarımız azad Xankəndində yaşayır. Burada yaşamaq üçün bütün infrastruktur qurulub. 4 nömrəli məktəb, bağça fəaliyyət göstərir. Tam şərait qurulub ki, biz burada rahat, təhlükəsiz yaşayaq. Buna görə Ali Baş Komandanımıza, ordu-muza minnətdaram".

Xatırladaq ki, Prezident İlham Əliyevin tapşırığına uyğun olaraq, işğaldan azad edilmiş ərazilərə Böyük Qayıdış davam etdirilir. Bir neçə gün öncə Xankəndi şəhərinə ilk köç karvanı göndərildi. Respublikanın müxtəlif bölgələrində müvəqqəti məskunlaşmış Xankəndi şəhərindən olan keçmiş məcburi köçkünlərdən ibarət 36 ailə (162 nəfər) doğma yurdunda qayıtdı. Onların 35 ildən sonra Xankəndiyə qayıdışı əsl toy-bayramı idi. Xankəndi şəhərinə köç edənlər respublikanın müxtəlif yerlərində, əsasən yataqxanalarda, sanatoriya və inzibati binalarda müvəqqəti məskunlaşmış ailələrdir. Doğma yurda qayıdan sakinlər hərtərəfli dövlət qayğısı ilə əhatə olunduqlarına görə Prezident İlham Əliyev

altında işğaldan azad olunmuş ərazilərdə genişmiqyaslı bərpa və quruculuq işləri həyata keçirilir. Bu ərazilər qısa müddət ərzində yenidən dirçəldilir, müasir yaşayış məkanları, sosial infrastruktur obyektləri, yollar, məktəblər, səhiyyə və mədəniyyət müəssisələri bərpa və inşa olunur. Vurgulanıb ki, "Böyük Qayıdış" dövlət proqramı çərçivəsində məcburi köçkünlərin mərhələli şəkildə doğma torpaqlarına qayıdışı təmin edilir və bu proses dövlətin daim diqqət mərkəzindədir. Əsas məqsəd insanların təhlükəsiz, rahat və layiqli yaşayış şəraiti ilə təmin olunması, eyni zamanda bölgədə dayanıqlı iqtisadi və sosial həyatın formalaşdırılmasıdır. Səbuhi Qəhrəmanov ailələri doğma yurdlarına qayıtlmaları münasibətilə təbrik edib.

Qeyd edək ki, Xankəndi şəhərinə ilk köç bölgədə həyatın bərpası və dayanıqlı məskunlaşmanın təmin olunması istiqamətində mühüm mərhələ hesab olunur.

Xatırladaq ki, Xankəndi şəhəri və Kərkicahan qəsəbəsi 1991-ci ildə işğala məruz qalıb. 19-20 sentyabr 2023-cü ildə Azərbaycan ordusunun keçirdiyi lokal xarakterli antiteror əməliyyatı nəticəsində Azərbaycan əsgəri şəhərə nəzarəti bərpa edib. 15 oktyabr 2023-cü ildə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Xankəndi şəhərində Azərbaycanın Dövlət Bayrağını qaldırıb. 35 ildən sonra şəhərə həyat, yenidən qayıdır, Xankəndidə bərpa və quruculuq işləri sürətlə davam etdirilir. Dövlət proqramı çərçivəsində ailələrin məskunlaşacağı mənzillər əsaslı şəkildə təmir edilib, bütün zəruri kommunal və sosial infrastrukturla təmin olunub. "Böyük Qayıdış" proqramı çərçivəsində həyata keçirilən köç prosesi bundan sonra da Xankəndi şəhərinə mərhələli şəkildə davam etdiriləcək.

Gülşayə Məcid

Yazı Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin ayırdığı maliyyə əsasında hazırlanır.